

PÉCSI ÚJSÁG

(„PÉCS”)
POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben:

Egész évre, 10.-

Egy hónapra . . . 1.-

Videkre:

Egész évre. 12.-

Egy hónapra . . . 1.20

Egyes szám ára

Pécsért 4 kr., vi-

déken 5 kr.

Egyes számok

kaphatók minden

lapelérőn.

Pécs, 1894.

Kedd, április 10.

85. (1148.) szám.

Megyei közgyűlés.

A megye ma népes közgyűlést tartott, melyre a tisztikarban történt nagy változásokon kívül az alispán személyes ügye is vonzotta a bizottsági tagokat. A gyűlés ez érdekes pontjaival elhúzódott délután, ekkor megkezdte a darulást s az állandó választmány összes előterjesztéseit elfogadták, a mivel aztán fél egy órákor szerencsésen el is készültek.

Baranyamegye kegyelete.

Baranyamegye ma tartott rendes évnegyedes közgyűlést Kardos Kálmán főispán megnyitván, következőképp emlékezett meg Kossuth Lajos elhunytáról: Magyarország új korszakát megalkotó egyik legnagyobb fia, a történeti nyakok között is nagy, a leglánglelkűbb és a legönzetedelnebb hazafi szelleme elszállt, Kossuth Lajos nincs többé. A természet örök, változathatatlan rendjét nem lehet föltartoztatni; bármily hosszúra nyujtson is egy életet az ég kegye, végének kell szakadnia. Félve, reszketve vártuk a percet s midőn mégis megérkezett, reszketve álta körül zokogva egy nemzet a haldokló ágyát. Nem hitte el, nem tudta elhinni, hogy ez életnek is végének kell szakadnia, hogy e nagy fiát is el kell vesztenie. Számította ünnekre minden verését, szívének minden dobzanását és midőn megszűnt élni, óriási fájdalommal gyászott öltött a nemzet, mert itt egy nagy férfi szállt sirba, ki harcolt az emberiség örök és szent eszméjéért és eszményeiért, aki hirdeté azokat az eszméket, melyeket az emberiség magáéinak vall mióta fõnn áll és a melyekért küzdeni fog, míg testet öltenek egészen a testvériség, szabadság és egyenlőség magasztos eszméi.

Kevesen vannak az ilyen nagy történelmi férfiak, távol állnak egymástól, azonban szelleme az egyiknek elér a másikhoz s egyik átvnyújtja szellemi kezét a másiknak, egyiknek elejtett zászlaját fölveszi a másik és előre törve századokkal viszi előre a népeket és nemzeteket. Látszólag néha visszaesik, de csak látszat ez, mert ismét fölveszi egy látnoki kéz és előre tör az emberiség célja felé. A történelemnek ilyen nagy férfiai vagy olyanok, kiket a kor és nagy eszmék teremtenek, vagy olyanok, kik maguk alkotják a kort. Kossuth egyesítette mindkettőt, ő fölvetta a nagy eszméket s lánglelkével és

varázs szónoklatával testet és lelket adott e hazában az eszméknek. Avagy az új korszakot nagy részben nem ő alkotta-e meg, a szolgai jobbágy-ságok megszüntetése, az emberi méltóságának szabad hazájában való föleledése és a nemzetiségnek valódi fölbredése nagy részben nem neki köszönhető-e? És ezért öltött a nemzet eddig nem látott óriási gyászt és jajdult föl fájdalomában, midőn körülállotta egész hazánk a ravatalt és bámulva nézték Európa népei a magyar nemzetnek a lelkesedésig menő háláját. Velünk éreztek, vagy félreértettek, félremagyarázták érzelmeinket, mert *csalódnak azok, a kik a kegyelet és hála e lelkesedést nem tudják összhangzásba hozni a magyar nemzet örök hűségével fejedelmé iránt, még jobban, kik e kettő között ellentétet látnak. Az a nép, mely lelkesedésében úgy gyászik, az a nép walkodójáért utolsó csepp véréit is ki tudja ontani.*

Kossuth teste a földnek visszaadva örök álmát alussza, szelleme és emléke örökké fog élni. Alig vannak, a kik vele küzdenek, kevesen vannak, kik hozzá közel állnak. El fognak mulni, kik ennek a gyásznak voltunk tanúi, csak szelleme és emléke nem fog elmúlni. Élni fog a történelemben és a nemzet hálája óriási, eddig nem látott emléket fog állítani, de nem ez lesz halálának emléke, legyen ez drága kőből, nemesebből, emléke az lesz, amit megalkott, amit a törvényhozásban megkezdett és Deák szelleme tovább fejlesztett, az az alkotmány, mely haladni fog előre és mindig előbbre és valódi emléke az lesz, mely minden magyar ember szívében élni fog melyen bevésve addig, míg a magyar haza állni fog.

A főispán nagy tetszéssel fogadott beszéde után Simonffy János országgyűlési képviselő napirend előtt lelkes beszéd kíséretében a következő indítványokat teszi: Minden törvényhatóság, a melynek alkalma volt nyilatkozni nagy hazánkfiá elhunytá fölött, mely fájdalomnak és részvételnek adott kifejezést és érdemeit jogkönyvíleg megörökítette, azon mely gyászban pedig, mely az egész nemzetet és annak minden részét érintette, ténylegesen is részt vett. Ennekörvagyok bátor tisztelettel azon indítványt terjeszteni elő: mondja ki a közgyűlés, hogy Kossuth Lajos elhunytá fölött mely fájdalomnak és részvételnek ad kifejezést, érdemeit jogkönyvílyben megörökíti és arról a családát értesíti. Mondja ki a köz-

gyűlés, hogy a megye alispánjának azon tétét, hogy a megye közönsége nevében a nemzet nagy halottjának ravatálára Turinba koszorút küldött, helyesbolog tudomásul veszi, hogy a Budapest fölfalilantó országos emlékszóborra ezer forintot megszavaz, hogy a Pécsét fölfalilantó, mindenestire tervbe vett szóborra a megye közönsége szintén 1000 forintot ad, hogy a megye nagyterme részére Kossuth életnagyságu arcképet lefesteti, erre a célra 3000 forintot szavaz, Budapestnek Kossuth hamvainak hazaszállítását és eltemetése érdemeért üdvözlő iratot küld, ez indítványok kereshlyvitelére három tagu bizottság választatik és az alispán utasítatik a fölmerült költségek kintalványozására. Ez indítványokhoz Szily László alispán hozzájárulván, azok egyhangulag elfogadtattak, kivitelökkel Szily alispán bizatot meg.

Az alispán évnegyedes jelentése.

Az alispán évnegyedes jelentése fájdalomteljesen emlékezik meg az országos gyászról, mely nemzetünk Kossuth Lajos halálával érte. „Gyengének érzem magamat — így szól a jelentésben az alispán — hogy hazánk és történelmének e kimagasló alakjának alkotását érdemeihez méltóan részletezve fölserolhassum, s e helyütt elégnék vélem, ha utolok arra, mikép a modern parlamentarizmus megalkotása, a jogegyenlőség elvének megvalósítása, a közhelyviseles általánosítása, a földbirtok fölszabadítása, a sajtószabadság, midéz örökké Kossuth Lajos dicső nevével lesz összeforrasztva. Az egész ország sietett a nagy halott iránt leróni kegyelete adóját. Ezen vármegye közönség részéről, mely a felejtethetlen emlékü elhunyt életében két ilyen üdvözölte, ismerve a közönség érzelmeit, utólagos jóváhagyás reményében a gyászos hír vétele után azonnal intézkedett, miszerint a gyászlobogó a vármegye székházára kitüzések; továbbá a közönség nevében az elhunyt családjahez részvétlőiratot intéztem, a ravatala nagy a dicső elhunyt hoz mint a vármegyéhez méltó díszes koszorú helyzettem és végül a temetésre Nagy Jenő tiszti főügyész vezetése alatt küldöttséget alkottattam s menesztettem, kik is tanúi voltak ama hódolatlejes és tiszteletlejes részvételnek és kegyeletnek, mely a dicsőültnek ravatálát környezte. Ezen intézkedéseim kegyes jóváhagyó tudomásul vételét és egyidejűleg a fölmerült 350 forint koszorúköltségnek az inséges alpolbí való megtérítése elrendelését tisztelettel kérem.”

A jelentés további részében a megye egyéb ügyeiről számol be az alispán. — *Gazdasági viszonyaink* kielégítőnek mondja, bár a száraz jellező márciusi időjárás a növényzet kellő kifejlődését visszatartja. A szőlők fölújítása körül nagyobb mozgalom észlelhető. Elemi csapás nem fordult elő s a száraz időjárás mellett nem lehetett, hogy a megye megszabadul az árvízről. *A közbiztonság*ot a szászvári közszenbányában február 18-tól március 2-ig tartott munkás-zavargást leszámítva, kö-

molyabban nem veszeléztette semmi. — *Tízest* volt 37, 14 esetben gyujtoztosak, 7 esetben gondatlanlag folytat, 16 esetben ismeretlen okból támadt a tűz. A kár értéke 9668 frt 42 kr, melyből 3921 frt 10 kr volt biztosítva. *A községesség* bár kielégítőnek nem mondható, mégis tetemesen jobb volt, mint a megelőző évnegyvedben.

Az állattenyésztés terén megemlíteni való, hogy 24 fedeztetési állomás lett 69 állami ménlová föllátva, s a ménközségnek a tenyésztők érdekeinek megővása végett maga az alispán személyesen vett részt.

A vármegye házipénztárában bevétel volt késszépben és költségben 1.707.285 frt 99 kr, kiadás 359.293 frt—27 kr, maradvány 1.347.992 frt 72 kr.

A közigazgatás menete: rendez volt. Bejelent, hogy a főispán Fenczy Ignác, Molnar Kázmér és Grész Béla végeztet joghallgatókat gyakornokokká nevezte ki, az első a központba, a másodikat a mohácsi, a harmadikat a szentlőrinci járási főszolgabíró mellé osztották be.

Megemlíti ita a jelentés a Hegedűs-Fritz-féle ügyet, melynek folyamánaképen az alispán még a többi árvászeki ügyeket is megvizsgálta, vajjon nem történt-e több hasonló esalás is, s ez alkalommal még három gyamas esetet találtak, ezek közül az egyikben megállapították, hogy a kitalványozás helyesen történt ugyan, de Szűts Sándor riemesceki körjegyző illetékelen díjakat szedett, miért is a nevezett foglymit uton 200 frt pénzbírsággal marasztalta, — (e határozat még nem emelkedett jogerőre), a másik két ügy büntvádi eljárásra érett meg s áttétettek az illetékes hatósághoz.

Foglymit eljárás rendelt még el az alispán Kis N. János nagy-harsányi körjegyző és Kulesár József n.-harsányi községi bíró ellen számadásból és pénzkezelésből kifolyólag. Függyében van még Purmann Ferenc bámi és Purmann Géza heregszölési körjegyző foglymit ügye.

Végül a saját személyes ügyéről emlekezik meg az alispán. Erre vonatkozólag ezt foglalja a jelentés:

„Kovács István György kormányhatóságilag fölülvizsgált két egybehangzó határozattal hivatalvesztésre ítélt körjegyző róprórat beosátott ki ellenem, melyben főleg magán személyemet, esaládómat és vagyoni viszonyaimat érdeklő vádák és állítások foglaltak, — mégis amennyiben ezen magánügyeimet képező tények a rópróratban alispáni állásomból kifolyó hatáskörrel hozhattak összefüggésbe, — kötelességemnek tartottam a róprórat megjelenése után a főispán urhoz intézett kérvényemben magam ellen a foglymit eljárást kérni. Kérvényemhez esalott nyilatkozatban részletezem kiterjesztettem a rópróratban foglalt állításokra és vádakra és annak minden egyes pontját ahol szükséges volt, okmányokkal éafoltam meg. Főispán ur kérvényem folytán folyó évi március hó 1-én rendkívüli közigazgatási bizottsági ülést hitt össze, mely ülésen a róprórat ügyére vonatkozó nyilatkozatom és ehhez esalott okmányaim behatón tárgyalattam, egy szavazattal ellenben valamennyi szavazattal foglymit eljárás elrendelése iránti kérelmemnek hely nem adott. Ezúttal határozat ellen a főispán ur föllobbelséget jelentvén be az iratok a nagyméltóságú belügyminiszterhez lettek följértesztve, mely föllebevezett határozatok azonban a belügyminiszter folyó évi 27901. számú intézkedésével helyben hagyta.”

A megyei főjegyző nyugdíjazása.

Sey Lajos, Baranyavármegye főjegyzője, nyugdíjaztatást kérte. Az állandó választmány április 4-én tartott ülésén, a

megye közgyűlésére pedig ma közgyűlésén helyt adott Sey Lajos nyugdíjazása iránti kérvényének, ki 33 éve működik Baranyavármegye szolgálatában. Nyugdíját azonban csak 27 évi szolgálat után lehetett megállapítani, mivel szolgálatának első 7 évében nem volt még nyugdíjalap. Nyugdíja e szerint 1332 forintban állapították meg. *Murgittai Péter* mohácsi szerkesztő, ügyvéd emlekezett meg Sey Lajos érdemeiről, melyeket 33 évi szolgálatát alatt Baranyavármegye körül szerzett, és indítványozta, hogy Sey Lajos érdemei a megye körül jegyzőkönyvileg örökítsenek meg, és neki a jegyzőkönyv átadassék.

Bizalmi szavazat Szily László alispánnak.

Baranyamegye mai közgyűlésén Szily László alispán évnegyvedes jelentésében emlekezett meg a saját ügyéről, tudomására hozva a közgyűlésnek, hogy a belügyminiszter helyben hagyta Baranyamegye közigazgatási bizottságának vézését, mely szerint a foglymit vizsgálat megindítását indokolva nem látta. Az alispáni beszéd után *Jagics József* a következőkben emlekezett meg az alispán ügyéről: Engedtessek meg nekem, hogy az évnegyvedes jelentés azon részéhez, mely az alispán ellen megjelent róprótról szól, hozzászólhassak azon keretben, melyben e fölött tanácskoznia a közgyűlés hivata van. Helyesnek fogja találni fölszólalásomat a vármegye ellenőrzési jogánál fogva, de azon törvényi és erkölcsi viszonynál fogva is, mely az alispáni székben koncentráldik. Kényes, a maga nemében nemcsak ritka, de paratlan helyzete van a vármegye közönségének. A vármegye közigazgatásának világító tornya, az önkormányzat expone, a megye bizalmának letéteményese támadtatott meg a sajátban, megtámadtatott személyében, esaládájának szentélyében, hogy lehetelenné téve a személyt, megrendítse a bizalmat, melyet a vármegye közönsége ezeltől 3 évvel béléje helyezett. Megtámadta egy volt vármegyei tisztviselő azért, mert az alispán kezdeményezésére hivatalvesztettnek nyilatvitatott. Szomorú jele ez közállapotainknak, visszahatása a purifikáció működésének, szomorú kínóvé a sajtószabadságnak. A róprótratt szemben ezen psihikai indokoktól áthatva, leplezetlenül kél, hogy kifejezze a közgyűlés indignációját annak szerzője iránt. Intakt akarom tartani a teret, mely a sajtóbírószágot illeti és csak azon álláspontot helyezkedem, melyet a közigazgatási bizottság és a miniszter elfoglalt, mely kifejezte, hogy az alispán működésében egy mákszenyít sem lát, ami hivatali működését megbélyegzné. Indítványom tehát oda terjed:

Mondja ki Baranya vármegye törvényhatósági bizottsága, hogy osztatlan elismerést fejezi ki Szily László alispán urnak eddig bízó hivatali tevékenysége fölött, hogy azon reményben, miként a róprótratt foglalt s személye ellen intézett támadások és gyamasítások ellenében az illetés sajtóbírószágot élt meg fogja majd szerzeni az orvoslát, változatlan bizalommal tekint továbbá alispáni működésé elé. Ez indítvány elfogadottati.

Választások.

Csaknem megrontotta Jagics József bizottsági tag a fiatal gárda reményteljes jó kedvét azon fölszólalásával, hogy a törvény által éltelt választási rendszer be is tartassék és így a ma megvársedet főjegyzői állás csak a jövő közgyűlésen töltessék be. Igaz, hogy ezt a törvény előírja, de mikor már ma tudjuk, hogy kik lesznek egyhangulag megvársztva, akkor minek a halogatás! Hisz nem kell azt a törvényt oly szigorúan venni. Lehet azon tágítani, lehet azt kommentálni, oportunitizmusra, a szükségességre utalni, melyek megengedik, hogy egyszer el is

tekintsünk a törvénytől és így Sziebert Nándor, Simonffy János és Szily László alispán fölszólalásai jobban tetszettek a választani akaró közönségnek, mint Jagics fölszólalása, ki a törvény betartását követele és annak be nem tartása esetén előre bejelentette föllebevezést, melyhez, mint a törvény ére, Kardos Kálmán főispán is hozzájárulni lesz kénytelen. Lo is szavazták Jagicsot és esakhamar visszavonult a kijelölő bizottság, melynek élönke kihirdette a kijelölés eredményét. Kijelöltettek első főjegyzőnek Koszits Kamill (általános közj eljénés), első aljegyzőnek Stenge Ferenc (elkes eljénés), második aljegyzőnek Szinkovits Károly (elkes eljénés), 3. (árvaszeki) aljegyzőnek Lechner Viktor és végül harmadaljegyzőnek Jilly Viktor közigazgatási joggyakornok.

Majd a megvársedet árvászeki ülönki állásra történt a kijelölés, mely állásra Máthé Odón és Németh Béla pécsi ügyvéd jelöltettek. A lelkes „Eljen Máthé” kiáltásokba egy két „Eljen Németh” is vegyült, de noha látható volt, hogy a nagy többség Máthét óhajtja megvársztani, mégis Ambrus József viszló ref. lelkes és 20 társainak irásbeli kérelmére titkos szavazás volt elrendelendő. Még a szavazást kérők számát sem hozta össze Máte, e kipróbált megyei tisztviselő ellenjelöltje, amennyiben beadvátan a titkos szavazatok Nádosy Kálmán kir. tanácsos, a szavazatszedő bizottság élönke kihirdette az eredményt, mely szerint Máte Odónre szavazott 98, Németh Bélára pedig 14 képviselő, mint eljénéselt volt tudomásul a közgyűlés. A választás után a megvársztottak a föllebevezéstől való félelem nélkül letették a hivatalnok esküt az alispán kezéhez, mely ünneplési eskü után Koszits Kamill főjegyző szép szavakkal köszönte meg a közgyűlésnek a béléje helyezett bizalmat, melyet iparkodásának és jóakarátának elismerésül tekint, melyekben 11 évi munkálkodása alatt nem volt hiány és melyek csak azon ünneplési igérettel róhat le, hogy a vármegye érdeket buzgó szolgálni fökötéllessége leend.

HIROVATUNK.

Pécs, április 9.

— A pécsi ágost. ev. hitközség gyásztisztviszetele. Városunkban utónak az a vallásfelekezet szentelte meg hazánk boldogult nagy fiának emlékét, melyhez Kossuth maga is tartozott: az ágostai evangélikus hitfelekezet. Részt vett az általános mély gyászbán minden vallásfelekezet: megmutatta mind, hogy lehet valaki jó hazafi, legyen bár protestáns, zsidó, vagy Kálvin követője, megmutatta mind, hogy saját vallása mellett hiva annak a vallásnak is, melynek magasztos eszméit Kossuth is hirdette, a mely vallásnak elvei: a szabadság, testvériség és egyenlőség. Tegnap délelőt 10 órakor volt az említt felekezet gyásztisztviszetele, melyen nagyszámú és intelligens közönség vett részt. Ott voltak Aidingér János kir. tanácsos polgármester vezetése alatt a következő bizottsági tagok: Zavaros Péter, Vaszary Gyula, dr. Kelemen, Szuly János, Schneider István, Bolgár Kálmán, Weiller Nep. János, Ruprecht Nándor, Dr. Záray Károly, Böhm C. F., Pleininger Ferenc, Kindl József, Konez András, Rausch János, Liekl János, Fekete Mihály urak; ott láttuk még Nádasdi Kálmán, Kammerer Ferenc stb. urakat; további a függetlenségi párt tagjai közül többet, saját, fekete fátyollal bevont, nemzet színű zászlójukkal. A gyásztisztviszetelet a „Pécsi Dalárdá” a Hymusszal nyitotta meg. Aztán J e s k ó Alajos, a hitközség lelkeséje mondott el egy megható imát, mire a dalárda a 250-ik szoltár

énekelte el. Az ünnepély kimagasló pontja Jeszó ünnepi beszéde volt. Főlovastán Mózes könyvének 5-ik részéből a 34-ik verset, melyben Mózes nemzetétől büszkijellemző vonásokban ismertette Kossuth művelését, szókincsét, varázserőjét, melylyel úgy szólva a földből teremtette a seregek ezreit és azt a lelkesedést és határtalan rajongást, melylyel népe őt körül vette. Miután még az elnyomatás szomorú korszakáról emlékezett meg, beszédét a következő szép képpel zárta be: „Mogállók sírodnál, s keresztet nézek. Egyszerű a név, mely fölírja rája: Kossuth, és én nézem és tűnődve kérdeim: a jövő és támadó nemzedékeket, vajjon jön-e olyan, hasonló avagy nagyobb nálád? S szól a szellem: „nem-nem.” Mi valád? Utókös, mely jó s meg, és nyomot nem hagy vissza? vagy próféta, ki tizesz székén égbe szállt s nemzetének és hazájának csupán porhüvelyét hagyta vissza? Azt mondom: nem; te az vagy a mi voltál és a mi leszsz: nemzetünk génusza, édes hazánknek Messiasza. Amen.” Ezután a dalardá énekelte még a Szózatot, mire az intenzitáztól véget ért, melylyel a Péceszt tartandó gyásztiszteleteket Kossuth emlékezetére fektették. Ezután már itt is bevonták a zakarát, és zászlót hirdető lofogót, melyet a legtöbb helyen Kossuth halálának napjától künn hagytak.

Megkészt farsangi tréfas estély.
A nemrég lefolyt izr. nögyéletű műkövelő előadás nagy sikere arra buzdította az akkori rendezőket, hogy az izraelita farsang alkalmából az izraelita hivatalnokai egylet és egyéb játékony cél javára farsangi mulatságot rendezzenek, mely egy ízben az országos gyászt által halasztást szenvedett és szombaton a héttől 7-én este volt csak megtartható. A Hattuy terem ez alkalomból is nagy számú közönséggel telt meg, annál is inkább, mert a mulatató után tánc volt kiállításba helyezés és a tánc búvós varázserőjéből az év bármely időszakában mitsem veszt. A mi magát a tréfas estélyt illeti, a rendezőségnek nagy gondja volt rá, hogy a közönség jól mulasson és ezen eljájt el is érte. A változatos műsort az ismet terzett „Die Drillinge” nyitotta meg, melyet igen élénken Spitzer Benő, Böhm Emil és ifj. Eötvös Gusztáv énekeltek oly szép sikerrel, hogy azt kétszer meg kellett ismételnök. Mint kiváló és izléses kuplé énekes mutatta be magát Spitzer Benő ur kétlyelvű dalával, melyeknek meg voltak minden a mulatásra szükséges kellékek és pedig újak voltak, szellemesek, pikánsak és az élénk előadás által még nyertek értékben. A helyi vonatkozás és kuplék, melyek újak akartak lenni, voltak a leg-ridegibek, a mennyiben, mint 30 év óta minden évben, ez alkalommal is a kövezetet, port és gázvilágítást, no meg a hiányzó e atomnászt díszesítők kupléban szokásos módon. Nagy érdeklődést keltett Goldstein Izidor karmester centricus zeneprodukciójával, hegedűjátékával, mely hangszert kézfél, lábával, fogaival elől és hátán egyformán kezel és hogy a hatást még emelje, lábával zongorizot is, míg ugyan abban az időben kezével a hegedűt kezelte. A közönség nem győzte eleget tapsolni a művészt, ki meg éppen-séggel nem fukarkodott az ismétlésekben, úgy hogy már azt gondolhatta a megfigyelő, tulajdonképp a hegedűt a hátra kell tartani és úgy játszani, míg hogy pacer minden zongorizot, ki kezének újával és nem lábával dolgozza meg a városok és esendes falvak rémét: a zongorist. Jót nevetett a közönség az állatseregleten, melyet fantasztikus kosztümben Böhm Emil vezetett elő és melyben Eckhardt Antal, ki az összes énekszólamokat megszokott ügyességel kísérte, továbbá Müller, Leimer József, Eötvös Gusztáv és

Spitzer Béni urak több-kevesebb sikerrel utánozták a maeska, kutyá, kandur és dísznö hangját. — Az estélyt Cox és Box vigjáték rekesztette be, melynek előadása és helyzetkomikumai nagy hatást gyakoroltak a közönségre, mi a közreműködők fezteléségének köszönhető, kik otthonosan mozogtak a színpadon. Hibás csak toalettéjük volt, mert biz az éjjeli munkából hazatérő újságzedők külső megjelenése nem lehet oly elegáns, mint a színpadon. Az előadások után aztán táncra perdültek a párok és jártak, míg a hajnal ráhasadt a vén Hattuyra, melynek mostani alakjában ez volt utolsó mulatsága, minthogy annak tulajdonosa, Trixler Alajos most már hozzá lát, hogy lehetőleg minél gyorsabban új lépésházzal lássa el tánctermének fölárát. A jelvont hölgyek közül tudósított a következőket jegyezte föl: Engel Mihályné, Justus Miksáné, Dr. Tolnai Vilmosné, Dr. Stern Károlyné, Alt Jakabné, Böhm Márkusné, Ullmann Károlyné, Schwabach Zsigmondné, Glass Hermanné, Reich Mórné, Tauszig Zsigmondné, Stern Mórné, Dr. Fürst Gyözné, Naschitz Adolfné, Pauntz Gáborné, Lenkei Lajosné, Hirschfeld Samuné, Löwy Lajosné, Dr. Perls Armand, Rosenbaum Józsefné, Dr. Löwy Ignácné, Neyné (Dombovárról), Wolf Miksáné, Steinberger Jakabné, Weisz Gáborné, Klingenberg Jakabné, Strauser Henrikné, Sasvári Béláné, Müller Salomoné, Geiringer Lajosné, Fekete Józsefné, Pinter Józsefné, Dr. Stein Henrikné, Szirtes Ignácné, Raab Gáborné, Grünth Ignácné, Schwarcz Gyuláné, Friedmann Józsefné, Blanné (Német-Urögh), Fodor Béláné, Klein Bernátné, Jakobovics Beníné, Hoch Józsefné stb. Továbbá Schwarz Rózsika, Löwy Anna, Pataki René, Löwenberg Ida (Bükkösdi), Eisner Juliska, Gutmann Mariska, Klingenberg növérék, Büchler növérék (Szigetvár), Geiringer Etel és Lika, Neuwirth M. (Szt.-Király), Schwarz Luza, Schreiner Róza, Friedmann Irma, Sohr Liza (Mindszent) stb.

A megyei árvaszék szennyese. A pécsi kir. törvényszék március 31-dikén helyezte vád alá a pécsi kir. ügyészség indítványa alapján Pritz József föllüggesztett s vizsgálati fogsgiban levő pécsvárdi körjegyzőt és Hegedűs Károly föllüggesztett megyei árvaszéki nyilván-tartó esalás és közokirathamítás bűntette miatt. Ugyanekkor vád alá helyezte meg Ugródy Adolf nyugalmazott körjegyzőt esalás és közokirathamítás bűntette miatt. Barrois Odán volt körjegyzőt esalás és közokirathamítás bűntetteben való bűnrészség miatt. A tárgyalás határnapját a végzés jogerőre emelkedése után fogja a törvényszék kitűzni. A tárgyaláson két egymáshoz hasonló ügyvel foglalkozik a törvényszék. Azzal, melyben a megyei árvaszék szennyese először tánt föl, amelyben tudniillik Pritz, Hegedűs és az illető előadó szerepeltek, másod sorban azzal, melyet már csak az előbbi eset földerülése után megejelt vizsgálat derített ki s melyben Hegedűs, ugyanezek az előbbi előadó, továbbá Ugródy és Barrois a terheltek. Az előbbiben a Wohlmut (igazabban Rothmuth) főle örökség, az utóbbiban a Hefner-féle örökség jogtalan fölvétele és azon való megszerzőkódás a bűnök a terhelteknek. Az előbbi, a Hegedűs-Pritz-féle ügyet már ismerik ol-

vasóink az eddig közölttekből; s csak annyit teszünk hozzá, hogy ebben Ugródy-nak is van része, amennyiben 6 bizonyos tekintetben segédkezett a dolog sikerének előmozdításában. Jelen volt minden megbeszélésnél Hegedűs és Pritz között a mikor a följelentés megtéjtéte, 6 sürgönyözött Pritznek, hogy: „A késedelemben veszelj, ügyvéddel végezz!” A másik ügy a Hefner János-féle régi árva-törvények, 512 frt 50 krnak hamis kiutalása, melyből Hegedűs 206 frtot, Ugródy 30 frtot, Barrois 20 frtot kapott. Ezt az örökséget Hefner Józseffel vették föl. Vadszaktak ugyanis egy Hefner nevű gyevre, Ugródy és Barrois a környéket is bejárta, míg Hefner József rabuk-kantak, ennek a fejét mindenféle hamis dolgokkal tele beszélték s vele hamis iratok alapján a pénz tényleg föl is vétették. Bele akartak venni büntársul Morocz Lajos somogyi jegyzőt is, de ez visszautasította az ajánlatot. A vadhátörözött Koszér János törvényszéki bíró meg a meghozatal napján hirdette ki a fogházban Hegedűs és Pritz előtt, kik mindketten tudomásul vették a határozatot s ellene föllebeztek nem nyújtottak be. Pritz ezáltal megnevezte védőjét, illetve kérte, rendeljék ki részére Pleininger Ferencet védőül. A végtárgyalásra a törvényszék a kir. ügyészség indítványa folytán a következőket idézte meg tanukul: az első bűnügyben Wolmuth Adám, Kis Hosszu József, Gebhardt Antal, Forintos Ferenc, Pécsi János, Gyura József, Horváth Mór pécsvárdi lakókat; Köhler Róbert, Jilly Alajos, Toldy Béla dr., Kaufner Jenő dr., Igaliés Radivoj, Kari János, Nemeth József, Igalmédy Ferenc, Schütz Nándor, Sey László pécsvárdi lakókat; Czupi Ede patési, Trem-pacher Ede püspöklaki, Kisfaludy Vidor boszoki jegyzőket; a második bűnügyben: Tóth József, Kemény György, Csordás Ferenc, Nagy Pál György, Tordi Márton szabolcsiakat; Kis Gádó János, Berta János püspökgyárdiakat, Morocz Lajos somogyi volt jegyzőt, Horváth János és Hefner József pécsieket.

Allami vizsga. F e h e r József Pécs városi állatorvos Budapestben a földmívelési miniszterumban alakított vizsgálo bizottság előtt az állami állatorvosi tiszt vizsgát sikerrel letette.

Sajtópörök. Most szombaton ítélt a pécsi esküdtszék Feiler-Hamedli ügyben és folyó hó 21-ére újlag egybevitették a második negyede kisorsolt esküdteket, hogy a Feiler Mihály által Engel Lajos ellen indított, másrészt pedig Engel Lajos által Feiler Mihály ellen indított vizsonvd föl-lét hozzanak ítéletet. Ezen tárgyalás előreláthatólag hosszabb időt veend igénybe, minthogy mindkét fél kívánalmára a tanuk egész serege idézetet meg az esküdtszéki tárgyalásra. — Időközben ismét tonamegyezők fordultak a pécsi esküdtszékhez a sajtó által elkövetett vétség tárgyában. *Nemes Ignác* döbrökői jegyző a „Tonamegyei Közlöny” és „Szegszárd Vidéke” n. évi 47-ik számában a „Nyilt-ter” rovathat: „Nemes Ignác döbrökői jegyzőhöz” című közleményét *Pécs* lapok és társai, úgy a nevezett lapok szerkesztői és kiadói ellen a pécsi sajtó-bírságosítási sajtó-ügyi panaszot tett. — a melynek alapján a lapok szerkesztői, az eredeti közlemény bemutatására a vizsgálobíró által már föl is hivattak.

Életung gyermek. B e n c e Kálmán 14 éves kömvés gyerek ismeretlen okból f. hó 6-án a volt Girk-féle ház istálobján a szénbuktatóban fölakasztotta magát, s csak ma hetén reggel találták rá már hideg tetemére. Alig képzelhető, hogy az anya gyanuja alapos, ki egyre azt hajtogatta, hogy a gyereket tud okot akasztotta föl, — minthogy nem tud okot képzeln magának, mely fiat az öngyilkosságba ker-

gette volna. A XIX. század kétes dicsősége, hogy már gyermekek is, — mert csak ennek nevezhetjük — megújnak életüket s véget vetnek annak. Legyen az ok bármi, nem lehet az oly nagy, hogy egy 14 éves gyermek, ki előtt még egy egész nagy jövő van telve reménnyel, hogy egy gyermek vessen el életét magától. Ez a ferde nevelés fattyu hájtása, melynek ilyen fanyar gyümölcsei vannak.

Színház, irodalom, művészet.

*. **Pécsi nyári szinkör.** Két nappal később, mint tervezve volt, tegnapi este nyílt meg újra a mi nyári színházunk, mely pedig „A vörös sapka“ népszimfóniával, mely Vidor Pál népszimfóniái között a legtovább tartja magát másoron. De nem a népszimfóni kedvéért jött el tegnapi szép számú közönség a színházba, hanem kíváncsiságból, hogy megismerkedjék „a mi szintársulatunk“ új tagjaival. A társulat gyökere változáson ment keresztül és a mennyire ez első előadás után megítélhető, némely szerepök jobb alakították tölteit be, mint a múlt évben. Első helyen tartjuk említendőknek *Kassay* Károly fiatal baritonistát, a népszimfóniákat, ki egész séges, éreces és friss hangyaggal rendelkezik, mely hang különösen a mély és közép hangokban markans és kifejezőteljes, míg a magasabb hangnemben elgyöngül. *Kassay*nak meg van az a nagy előnye is, hogy jó színész, mit nem minden énekesről lehet mondani. — *Kisdy* Juliska népszimfóniésnő szép és üde színpadi alak. Kódes a nevetése, szívröhögő bánata és belhélözök a esengő hanggal, mely érzéssel előadott dalai. A közönség rokonszenvesen fogadta a fiatal énekesnőt. — Azt mondják, hogy a társulatnál fél tucat hasonlóan értékes énekesről van. A társulat új szereles színészeiről, *Szakács* Andorról ma nem akarunk szólni. Alakja jól fest, hangyagva szebb, mint elődje. *Pethes* volt, de a szalonszerelmest a mai se meleg, se hideg népszimfóni parasztféltékenység látától gyötört szerepekben nehéz igazi értéke szerint megbeesíteni. Annait azonban már tegnapi is láttunk, hogy *Szakács* tehetsége mindenestre komoly megbízalásra és figyelem tarthat igényt. — *Szilágyi* Berta több év előtt volt a pécsi színtársulat tagja; azóta tén megizmosodott előadóképessége, de hibájáról, hogy fejét egyenesen tartani nem tudja, még maig sem mondott le. Tehetségének fejlődéséről ma még nem mondunk végleges ítéletet. A régi szereplők közül szivesen láttuk viszont *Dezsérit*, *Bodrogizit*, *Balla* Kálmánt stb.

Somogyi Károly gazdag reportoirt, minden jobb új darabot elhozott magával, társulattal ügyesen egészítette ki, ily körülmények között a pécsi színi évad a legzebb kilátásokkal keesgetet. —ci.

TÁVIRATAINK.

A király és Kossuth Lajos.

Budapest, április 9. (Eredeti táv.) A „Budapesti Hírlap“ föltintést keltő híré, hogy a király Abbaziából Bécsbe való utaztában Laibachban a krajnai helytartóval szemben elítélőleg nyilatkozott volna a magyarországi Kossuth-kultuszról, illetékes helyen koholmányok jelentik ki.

A pártok értekezlete.

Budapest, április 9. (Eredeti táv.) A szabadelvű párt tegnapi este értekezletet tartott, melyen a képviselők nagy számban jelentek meg. *Wekerle*

miniszterelnök foglalkozott az ellenzék előrelátható támadásaival és kijelenti, hogy az elnök minden tekintetben foganatosította a ház határozatait és minthogy az elnök a szabadelvűpárt által választott meg, hangsúlyozni kívánja, hogy a párt az elnök mellett foglaljon állást előadandó jelentésével szemben. A mi pedig a kormány magatartását illeti, az a kegyelet legmesszebb menő intézkedéseinek eleget tett.

A függetlenségi párt tegnapi este értekezletén elhatározta, hogy a kormány és a pártelnök eljárását a napirend előtt szóba hozza.

Új vasut megnyitása.

Budapest, április 9. (Eredeti táv.) Az ujonan épült Nagy-Beeskerek-pancsovai 73,5 kilométer hosszú vasutvonalat tegnapi adták át Lukács Béla miniszter jelenlétében a forgalomnak. Az új vasutú vonalnak 11 állomása van és Magyarország egyik legtermékenyebb részét szeli át. Különösen a volt határörvidék a legnagyobb lelkesedéssel adott kifejezést melegeződésének. A rég óhajtott vasut-vonal létrejötté alkalmából különösen kiemelendő, hogy bár a vidéket igen különböző ajku nép lakja, hol egyes falvakban magyarok, németek, szerbek, románok laknak, a lakosság képviselői: jegyzők, papok és tanítók törhetlen ragaszkodásuknak és hűségüknek adtak kifejezést a népek érdekeit oly annyira szívén viselő magyar állam irányában: minden állomáson, valamint az ünnepélyes lakománál lelkes hódolatnyilatkozatok történtek szeretett és tisztelt királynk mellett.

Pancsován Lukács miniszter a törvényhatóság képviselőinek fogadtatása alkalmával többek között megjegyezte, hogy a kormány a jövőben nem fogja elmulasztani, hogy egy oly fontos kereskedelmi göpontnak gazdasági érdekeit, mint a milyen Pancsova, a nagy magyar vasuti hálózattal kapcsolja össze. Nem kisebb fontossággal bír Pancsova kereskedelmi érdekeire a legközelebb létesítendő magyar gőzhajózási társaság.

A képviselőház mai ülése.

Budapest, április 9. (Eredeti táv.) A képviselőház elnöke Bánffy Dezső báró az ülés megkezdésénél bejelenti a háznak, hogy mátol fogva új szabályrendelet lép életbe, az idegeneknek a házban való forgalmát illetőleg. A menyiben ezen intézkedést a sajtó tévesen fogta föl, sikerült ezt békésen elintézni, mert az elnök a hírlapírókat hivatásuk szabad gyakorlatában nem akarja gátolni.

Ugron Gábor kijelenti, hogy az elnök könnyelműen konfliktust idézett elő, de a sztrájkkkal fenyegető hírlapírók jogokat arrogáltak, melyekre nincsenek jogosítva. Ilyen eljárás nem imponál neki. **Bánffy** báró kijelenti,

hogy egy korábban hozott határozat vitt csupán kereszttel. **Horváth** Gyula a sajtót védelmezi Ugron ellenében, mert a sajtó nem fenyegetett, hanem önértetének megsértése ellen tiltakozott. **Ugron** helyreigazítja szavait és csak a formát kifogásolja, melyet a hírlapírók eljárásuknál alkalmaztak, kiknek a házhöz kellett volna fordulni.

Madarász és **Horánszky** indítványozták, hogy az elnök jelentését tüzzék ki napirendre. **Wekerle** Sándor miniszterelnök Ugron nyilatkozatait nem tartja a ház méltóságával megegyezőnek. Az elnök hatáskörében járt csupán el. Ot a sajtó kérte föl közbenjárásra, és nem volna jó a már elintézett ügyet bolygatni. A sajtó csak úgy fejthet ki üdvös tevékenységet, ha csekélyvői szabadsága biztosítva van. Indítványozta, hogy a jelentést tudomásul vegyék.

Az elnök jelentése fölött *szavaztak* és azon indítványt, hogy az elnök jelentése napirendre tüzzék. 67 szavazattal többséggel elvetette a ház. Ezután nagy szótöbbséggel tudomásul veszik.

Az elnök ezután fölolvastatja Kossuth fainak közönségi iratát, mire megteszi jelentését a háznak Kossuth Lajos gyászünnepélyén való részvételéről. **Hoitsy** Pál panaszodik, hogy a ház határozatát nem úgy hajtották végre, a mint az tervezve volt. Határozati javaslatot terjeszt be, mely szerint a ház az elnök eljárását rosszolja.

Bánffy Dezső báró kijelenti, hogy meggyőződése szerint végrehajtotta a ház határozatait (Elnök helyét **Perczel** Dezső alelnöknek engedti át.) **Beöthy** (nemzeti párti) támogatja az elnök elleni rosszsalási indítványt. A történet után **Bánffy** nem maradhat elnök. **Gyürky** gróf, **Hermann** Ottó és **Gullner** szintén támogatják a rosszsalási indítványt.

Wekerle miniszterelnök kijelenti, hogy a parlamentáris rendszer szükségessé teszi azt, hogy a ház elnöke a tárgyalások vezetésénél érintkezzen a miniszterelnökkel. A jelen ügyben ez szintén szükséges volt: de kijelenti, hogy ő ez érintkezések közben utasítást sohasem adott, s a minisztertanács se foglalkozott a házelnök magatartásával. Nézete szerint az elnök csakis meggyőződése szerint járt el; már előre kijelentette, hogy a Kossuth temetésén megjelenő küldöttséget nem vezetheti, mert épp azon időben akadályozva van abban, hogy a fővárosban léhessen. A miniszterelnök kéri a házat, hogy a jelentést vegye tudomásul.

Felől szerkesztő és lapfajladonos:

LENKEI LAJOS.

Nyomatott a „Pécsi Újság“ nyomdájában.